

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ครั้งแรกและการดัดแบบเม้าหัวรำน้าในนักเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 415 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีความสมบูรณ์ ครบถ้วน จำนวน 405 ราย คิดเป็นร้อยละ 97.59 การสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 3 ราย เป็นเพศชาย 2 คน และเพศหญิง 1 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็น 3 ส่วน ตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ลักษณะการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ครั้งแรก

ส่วนที่ 3 ลักษณะการดัดแบบเม้าหัวรำน้า

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ลักษณะประชากรศึกษา

นักเรียน มีอายุระหว่าง 12 – 19 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 54.3) กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มากที่สุด (ร้อยละ 28.6) มีผลการเรียนอยู่ในระดับ 3.0 - 4.0 (ร้อยละ 54.3) ส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 68.1) และพบร้อยละ 12.3 ที่มีบิดามารดาหย่าร้างกัน ยังพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา (ร้อยละ 72.6) บิดาและมารดาส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย/รับจ้าง (ร้อยละ 67.7 และ 66.3 ตามลำดับ) นักเรียนเกือบทั้งหมดได้รับค่าใช้จ่ายเป็นรายวัน (ร้อยละ 91.1) คิดเป็นเงินเฉลี่ยวันละ 23.17 บาท และพบว่านักเรียน ร้อยละ 49.5 มีบิดาดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=405)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	185	45.7
หญิง	220	54.3
2. อายุ (ปี)		
12 - 15	323	79.7
16 - 19	82	20.3
อายุเฉลี่ย 14.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.64 อายุต่ำสุด 12 อายุสูงสุด 19		
3. ระดับชั้นเรียน		
- มัธยมศึกษาตอนต้น		
ม.1	88	21.7
ม.2	97	24.0
ม.3	116	28.6
- มัธยมศึกษาตอนปลาย		
ม.4	35	8.6
ม.5	36	8.9
ม.6	33	8.2
4. ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ		
รายวัน (10-50 บาท)	369	91.1
รายสัปดาห์ (100-300 บาท)	32	7.9
รายเดือน (300-1000 บาท)	4	1.0
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน 23.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.29 ต่ำสุด 10 สูงสุด 50		

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=405)	ร้อยละ
5. ผลการเรียนปีการศึกษาที่ผ่านมา (เกรดเฉลี่ย)		
(1.0 – 1.9)	14	3.5
(2.0 – 2.9)	171	42.2
(3.0 – 4.0)	220	54.3
6. สถานภาพครอบครัว		
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	276	68.1
บิดามารดาหย่าร้าง/แยกกันอยู่	67	16.5
บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม	53	13.2
ถึงแก่กรรมแล้วทั้งคู่	9	2.2
7. การพักอาศัย		
อยู่กับบิดาและมารดา	276	68.1
ไม่ได้อยู่กับบิดามารดา	64	15.8
อยู่กับบิดาหรือมารดา	64	15.8
อยู่เพียงลำพัง/อยู่หอพัก	1	0.3
8. อาชีพบิดา (n = 365)		
ค้าขาย/รับจ้าง	247	67.7
เกษตรกรรม	77	21.1
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน	16	4.4
ไม่มีอาชีพ	25	6.8
9. อาชีพมารดา (n = 392)		
ค้าขาย/รับจ้าง	260	66.3
เกษตรกรรม	90	23.0
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน	10	2.5
ไม่มีอาชีพ	32	8.2

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=405)	ร้อยละ
10. การดื่มของสุราในบ้าน (ตอบได้หลายข้อ)		
พ่อ	254	49.5
แม่	99	19.3
พี่	74	14.4
น้อง	2	0.4
ญาติ	33	6.4
อื่นๆ (ไม่มีใครดื่ม)	51	10.0

1.2 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา

การวิเคราะห์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำแนกตามเพศ พบว่านักเรียนเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 46.2 เป็นเพศชายเคยดื่มถึง ร้อยละ 56.2 และเพศหญิง เคยดื่ม ร้อยละ 37.7 โดยในกลุ่มอายุ 12-15 ปี พบเพศชายเคยดื่ม ร้อยละ 54.3 และเพศหญิงเคยดื่มสูงสุด ในช่วงอายุ 16-19 ปี ร้อยละ 70.5 หากพิจารณาระดับชั้นพบเช่นเดียวกันว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เคยดื่มมากถึงร้อยละ 39.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เคยดื่ม ร้อยละ 66.4 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมาจำแนกตามเพศ

การดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์	เพศ				รวมทั้งหมด	
	ชาย (n=185)		หญิง (n=220)		รวม	ดื่ม (%)
	รวม	ดื่ม (%)	รวม	ดื่ม (%)		
1.อายุ (ปี)						
12-15	164	89 (54.3)	159	40 (25.2)	323	129 (39.9)
16-19	21	15 (71.4)	61	43 (70.5)	82	58 (70.7)
รวม	185	104 (56.2)	220	83 (37.7)	405	187 (46.2)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

การดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์	เพศ				รวมทั้งหมด	
	ชาย (n=185)		หญิง (n=220)		รวม	ดื่ม (%)
	รวม	ดื่ม (%)	รวม	ดื่ม (%)		
2. ระดับชั้นเรียน						
ม.ต้น	156	89 (57.1)	145	29 (20.0)	301	118 (39.2)
ม.ปลาย	29	15 (51.7)	75	54 (72.0)	104	69 (66.4)
รวม	185	104 (56.2)	220	83 (37.7)	405	187 (46.2)
3. สถานภาพครอบครัว						
บิดามารดาอยู่ ด้วยกัน	131	75 (57.3)	145	56 (38.6)	276	131 (47.5)
ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	54	29 (53.7)	75	27 (36.0)	129	56 (43.4)
รวม	185	104 (56.2)	220	83 (37.7)	405	187 (46.2)
4. การพักอาศัย						
อยู่กับบิดาและ มารดา	118	78 (66.1)	158	62 (39.2)	276	140 (50.7)
ไม่ได้อยู่กับบิดา และมารดา	67	26 (38.8)	72	21 (29.2)	129	47 (36.4)
รวม	185	104 (56.2)	220	83 (37.7)	405	187 (46.2)

ส่วนที่ 2 ลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก

2.1 อายุที่ดื่มครั้งแรก

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกของนักเรียน จำนวน 187 คน พบว่า อายุที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก อยู่ระหว่าง 8-18 ปี อายุเฉลี่ย 13.05 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.95 ปี และเพศชาย ส่วนใหญ่เริ่มดื่มครั้งแรก เมื่ออายุ 12 ปี ร้อยละ 24.0 ส่วนเพศหญิง ส่วนใหญ่เริ่มดื่มครั้งแรก อายุ 15 ปี ร้อยละ 32.5 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 อายุที่ดื่มครั้งแรกของประชากรที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำแนกตามเพศ (n = 187)

อายุที่ดื่มครั้งแรก	เพศ	
	ชาย n = 104 (%)	หญิง n = 83 (%)
อายุ 8 – 12 ปี	54 (51.9)	16 (19.3)
8	1 (1.0)	0 (0.0)
9	4 (3.8)	3 (3.6)
10	11 (10.6)	5 (6.0)
11	13 (12.5)	1 (1.2)
12	25 (24.0)	7 (8.4)
อายุ 13 – 15 ปี	50 (48.1)	56 (67.5)
13	23 (22.1)	7 (8.4)
14	20 (19.2)	22 (26.5)
15	7 (6.7)	27 (32.5)
อายุ 16 – 18 ปี	0 (0.0)	11 (13.2)
16	0 (0.0)	5 (6.0)
17	0 (0.0)	4 (4.8)
18	0 (0.0)	2 (2.4)

อายุที่ดื่มครั้งแรกเฉลี่ย 13.05 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.95

เพศชาย อายุที่ดื่มครั้งแรกเฉลี่ย 12.32 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.60

เพศหญิง อายุที่ดื่มครั้งแรกเฉลี่ย 13.98 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.96

2.2 ลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก

เครื่องดื่มที่ดื่มครั้งแรก พบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิง ส่วนใหญ่ดื่มเบียร์ (ร้อยละ 52.9 และ 72.3) รองลงมา คือ เหล้า (ร้อยละ 23.1 และ 13.2) ดื่มครั้งแรกกับเพื่อนมากที่สุด (ร้อยละ 78.1) มักดื่มที่บ้านหรือที่พักของเพื่อน (ร้อยละ 50.3) รองลงมา คือ บ้านของตนเอง (ร้อยละ 31.0) ส่วนเหตุผลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก คือ เพื่อนชวนเพื่อรับเข้ากลุ่มหรือสังสรรค์กับเพื่อน ร้อยละ 78.8 ความรู้สึกเมื่อดื่มครั้งแรก คือ รสชาติแปลกหรือขม (ร้อยละ 65.2) อาการหลังการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 52.4 ตอบว่า ไม่มีปัญหาหรืออาการใดๆ ส่วนอาการหลังการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่พบมากที่สุดคือ อาการปวดศีรษะ (ร้อยละ 28.3) การได้มาซึ่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่าส่วนใหญ่ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาจากร้านขายของชำ (ร้อยละ 61.4) และการขับขีรถหลังการดื่ม 1 ชั่วโมง พบนักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขับขีรถหลังการดื่ม 1 ชั่วโมง ร้อยละ 25.1 โดยการขับขีรถหลังการดื่ม 1 ชั่วโมง พบในเพศชาย ร้อยละ 28.8 และเพศหญิงร้อยละ 20.5 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกจำแนกตามเพศ (n = 187)

ลักษณะการดื่มครั้งแรก	เพศ		รวม
	ชาย n = 104 (%)	หญิง n = 83 (%)	
1. ชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			
เบียร์	55 (52.9)	60 (72.3)	115 (61.5)
เหล้าสี/วิสกี้/บรันดี	24 (23.1)	11 (13.2)	35 (18.7)
เหล้าขาว	18 (17.3)	0 (0.0)	18 (9.6)
ไวน์	5 (4.9)	11 (13.3)	16 (8.6)
เหล้าเถื่อน/เหล้าพื้นบ้าน/อุ/กระแช่/สาโท	2 (1.8)	1 (1.2)	3 (1.6)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลักษณะการดื่มครั้งแรก	เพศ		รวม
	ชาย n = 104 (%)	หญิง n = 83 (%)	
2. บุคคลที่ดื่มด้วย			
เพื่อน/เพื่อนรุ่นพี่	83 (79.8)	63 (75.9)	146 (78.1)
พ่อแม่/พี่น้อง/ญาติ	21 (20.2)	16 (19.3)	37 (19.8)
ดื่มคนเดียว	0 (0.0)	4 (4.8)	4 (2.1)
3. สถานที่ดื่ม			
บ้าน/ที่พักอาศัยของเพื่อน	47 (45.2)	47 (56.6)	94 (50.3)
บ้านตนเอง	31 (29.8)	27 (32.5)	58 (31.0)
สวนสาธารณะ/แหล่งท่องเที่ยว	20 (19.2)	5 (6.1)	25 (13.4)
อื่นๆ	6 (5.8)	4 (4.8)	10 (5.3)
4. เหตุผลในการดื่ม (ตอบได้หลายข้อ)			
เพื่อน/เพื่อนรุ่นพี่ชวน/เพื่อรับเข้า กลุ่ม/ สังสรรค์	74 (71.2)	73 (88.0)	147 (78.7)
อยากรู้รสชาติ	71 (68.3)	55 (66.3)	126 (67.4)
ฉลองในงาน/เทศกาลต่างๆ	34 (32.7)	26 (31.3)	60 (32.1)
เครียด	20 (19.2)	15 (18.1)	35 (18.7)
พ่อแม่/พี่น้อง/ญาติชวน	16 (15.4)	17 (20.5)	33 (17.7)
คิดว่าเป็นค่านิยมของวัยรุ่น	13 (12.5)	3 (3.6)	16 (8.6)
แสดงความเป็นผู้ใหญ่	6 (5.8)	0 (0.0)	6 (3.2)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลักษณะการดื่มครั้งแรก	เพศ		รวม
	ชาย n = 104 (%)	หญิง n = 83 (%)	
5. ความรู้สึกต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			
รสชาติแปลก/ขม	57 (54.8)	65 (78.3)	122 (65.2)
ไม่รู้สึกอะไร	31 (29.8)	10 (12.0)	41 (21.9)
รสชาติอร่อยดี	16 (15.4)	8 (9.6)	24 (12.9)
6. อาการหลังการดื่ม			
ไม่มีปัญหา/อาการใดๆ	51 (49.0)	47 (56.6)	98 (52.4)
ปวดศีรษะ	23 (22.1)	30 (36.1)	53 (28.3)
คลื่นไส้ อาเจียน	18 (17.3)	10 (12.0)	28 (15.0)
อาการเมาค้าง	18 (17.3)	3 (3.6)	21 (11.3)
ปวดท้องหลังการดื่ม	7 (6.7)	3 (3.6)	10 (5.4)
อื่นๆ (แพ้รุนแรง)	0 (0.0)	1 (1.2)	1 (0.5)
7. การได้มาของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			
ซื้อจากร้านขายของชำ	69 (66.3)	46 (55.5)	115 (61.4)
ซื้อจากร้านสะดวกซื้อ	18 (17.3)	27 (32.5)	45 (24.1)
นำมาจากบ้านตนเอง	11 (10.6)	5 (6.0)	16 (8.6)
อื่นๆ (เพื่อนหรือญาติซื้อ)	6 (5.8)	5 (6.0)	11 (5.9)
8. การขับขีรถหลังการดื่ม 1 ชั่วโมง			
ไม่ขับขีรถ	74 (71.2)	66 (79.5)	140 (74.9)
ขับขีรถ	30 (28.8)	17 (20.5)	47 (25.1)

จากการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบข้อมูลลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก สอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งสรุปได้ 6 ประเด็น คือ ชนิดของเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ผู้ที่ดื่มด้วย สถานที่ที่ดื่ม โอกาสในการดื่ม ปริมาณการดื่มและอาการหลังการดื่มครั้งแรก โดยนักเรียนทั้งเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่ดื่มเบียร์ ดื่มกับเพื่อนหรือรุ่นพี่ ส่วนใหญ่ ดื่มที่บ้านหรือที่พักของเพื่อน มักดื่มในโอกาสพิเศษ เช่น การเลี้ยงส่งเพื่อน หรือ ช่วงเทศกาลต่าง ๆ ปริมาณของการดื่มครั้งแรก 5-10 แก้ว และอาการหลังการดื่มครั้งแรกที่พบคือ อาการปวดศีรษะ

“ไปแอว์กาดกองต้าตอนแลง (ตลาดขายของอยู่ริมแม่น้ำวังซึ่งเปิดขายเฉพาะช่วงเย็นของวันเสาร์-อาทิตย์ คล้ายถนนคนเดิน) กับเพื่อนและรุ่นพี่(เพื่อนและรุ่นพี่) รุ่นพี่เขาชวนกิน (ชวนดื่ม) ตอนนั้นที่กิน ครั้งแรกเป็นเบียร์ช้าง รุ่นพี่ซื้อมาเป็นลัง ไปนั่งกินที่หอพักเพื่อนรุ่นพี่กินกันประมาณ 8 คน เป็นป้อจาย (ผู้ชาย) เกือบหมด มีแม่หญิง (ผู้หญิง) ที่เป็นแฟนรุ่นพี่คนเดียวกินนั้นกินไปนึกเหมือนกัน จำได้ว่าก็แก้ว แต่กิน 10 แก้วแน่ๆเพราะว่า เมานักจนฮาก (เมามากจนอาเจียน) พอตอนเช้าตื่นมาปวดหัวขนาด ยะหยั่งก็บ่ได้ แล้วยังง่วงด้วย (ปวดหัวมาก จนทำอะไรไม่ได้และง่วงด้วย)... ” (ชาย 1 อายุ 17 ปี)

“กินครั้งแรก วันสงกรานต์ ปี 48 เพื่อนรุ่นพี่ที่อยู่ในหมู่บ้านเดียวกันชวน (ชวน) ไปเล่นน้ำสงกรานต์ที่บ้าน ไปถึงเห็นกินกันอยู่แล้วประมาณ 10 คนเห็นจะได้ เป็นจวนผมกินเบียร์ จำได้ว่าเป็นเบียร์ช้าง เป็นบอกว่า ลองชิมผ่อ (ลองชิมดู) กำแรก (ตอนแรก) ผมก็ปฏิเสธ แต่เกรงใจก็เลยกิน กินไป 5-6 แก้ว เมาแต่บ่ถึงกับเมานัก เบียร์ช้างมันอ่อน แต่ก็กินได้แค่นั้นกินบ่ได้อีก มันติดอยู่ที่คอหอย คิดว่าบ่ไหวละ เลยหยุดกิน บ่ได้ฮาก กลับไปบ้าน ไปนอน ตื่นมาแม่แลง (ตอนเย็น) ก็กินข้าวได้ปกติ บ่มีอาการอะหยิ่งอีก...” (ชาย 2 อายุ 15 ปี)

“ไปเลี้ยงส่งเพื่อน เพื่อนย้ายไปโรงเรียนอื่น เพื่อนๆในห้องชวนไปกินประมาณ 30 คน มีทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ไปกินที่บ้านเพื่อนที่ย้าย พ่อแม่ของเพื่อน ก็มานั่งกินด้วย แต่กินบ่เมิน ตอนแรกกินน้ำไค้กก่อน พอกินไปซักพัก ก็รวมเงินกันไปซื้อเบียร์ 1 ลัง ซื้อที่ร้านขายของชำในหมู่บ้าน หลังจากเบียร์หมด ก็ไปซื้อเหล้าเถื่อน 3 ขวด วันนั้นกินทั้ง 2 อย่าง ตอนแรกกินเบียร์ 6-7 แก้ว แล้วต่อด้วยเหล้าเถื่อน 2 แก้วน้อย เมานักขนาด หัวหมุน อยากนอนกินนอนบ่ได้ ต้องฮาก (อาเจียน) ถึงจะนอนได้ แต่ตื่นมามันเจ็บหัว (ปวดศีรษะ)...” (หญิง 1 อายุ 15 ปี)

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ในประเด็นของเหตุผลที่ดื่มครั้งแรก คือ อยากรู้ อยากลอง และเพื่อนชวน ความรู้สึกในการดื่มครั้งแรกคือ ขม แต่ยังมีการดื่มต่อไป และพบข้อมูลเชิงบวกที่นำไปสู่การดื่มเครื่องแอลกอฮอล์ในครั้งต่อไป คือ ขณะดื่มนั้น มีความรู้สึกที่ สนุกสนาน รวมถึงผู้ดื่มที่เป็นผู้หญิง ได้แสดงถึงความกดดันที่ได้รับในสภาวะปกติ เช่น เมื่ออยู่ที่บ้านไม่ค่อยได้พูดกับใคร แต่สามารถคลายความกดดันนั้นด้วยการพูดอย่างสนุกสนานขณะที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนเมา

“ผมอยากสู้อ (อยากรู้) อยากลองด้วยตัวเอง ว่ากินเหล้าแล้วมันจะเป็นจะไค (เป็นอย่างไร) เพราะผมเคยเห็น (เคยเห็น) คนอื่นเขากินกัน เพื่อนสนิทของผมก็กินเหมือนกัน ตอนกินเข้าไปจิบแรกมันขม แต่ก็ปอกินได้ (พอกินได้) พอกินไปๆมันม่วน (สนุก) คึกคักดี เพราะกินไปก็สู้อไป (กินไปพูดไป) วันนั้นผมกินน้ก ก็เลยได้ปี้กบ้าน (กลับบ้าน) ไปบ่ไหวเลยหลับที่หอพักเพื่อน.....” (ชาย 1 อายุ 17 ปี)

“ครั้งแรกที่กิน เพราะอยากลองชิมผ่อ (ลองชิมดู) จิมแล้วก็สู้อ (รู้สึก) ว่าขม อยากหยุดเหมือนกัน แต่ก็บ่ได้หยุด เพราะเกรงใจรุ่นพี่ ไหนๆเป็นก็จวนละ ห้ามอย่าง (อีกอย่าง) วันนั้นมันม่วน เขาเปิดเพลง ฮ้องเพลงไปตวยเล่นน้ำไปตวย แต่ผมก็อยู่บ่เมิน ผมก็ปี้กบ้าน ฮื้อ (ให้) เพื่อน ไปส่ง เพราะผมจีรถถิบ (รถจักรยาน) ปี้กบ่ได้.....” (ชาย 2 อายุ 15 ปี)

“เพื่อนจวน (ชวน) ว่า ลองกินผ่อ มันลำหนา (ลองดื่มดู มันอร่อยนะ) แล้วก็อยากลองด้วย”

“ขม แต่ก็บ่ได้หยุดกิน เพราะมันม่วน ได้สู้อ (ได้พูด) เวลาอยู่บ้านบ่ค่อยได้สู้อกับผ (ไม่ค่อยได้พูดกับใคร) เพื่อนบอกว่าเวลากินเหล้าแล้วอู้้นัก (พูดมาก)”..... (หญิง 1 อายุ 15 ปี)

ส่วนที่ 3 ลักษณะการดื่มแบบเมาหัวราน้ำ

นักเรียนเคยดื่มแบบเมาหัวราน้ำ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 จากนักเรียนทั้งหมด ($n = 405$) เป็นเพศชาย จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 เพศหญิง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ร้อยละของการดื่มแบบเมาหัวราน้ำจำแนกตามเพศ ($n=405$)

เพศ	การดื่มแบบเมาหัวราน้ำ		
	จำนวนรวม	ดื่ม	ร้อยละ
ชาย	185	50	27.1
หญิง	220	33	15.0
รวม	405	83	20.5

3.1 ลักษณะการดื่มแบบเมาหัวราน้ำ

ด้านปริมาณการดื่ม พบว่านักเรียนเพศชายส่วนใหญ่ดื่ม 5-9 แก้ว (ร้อยละ 44.0) เพศหญิงส่วนใหญ่ดื่ม 3-4 แก้ว (ร้อยละ 36.4) ที่เหลือดื่มในปริมาณที่มากกว่านี้ และส่วนใหญ่เกิดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ความถี่ของการดื่ม พบว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่ดื่มเป็นบางเดือน ชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3 ลำดับแรกที่ทั้งเพศชายและเพศหญิงมักดื่มมากที่สุด คือ เบียร์ รองลงมา คือ เหล้าสี และเหล้าขาว โดยเพศชายพบร้อยละ 48.0 44.0 30.0 และร้อยละ 75.8 66.7 30.3 ในเพศหญิงตามลำดับ วิธีการดื่มส่วนใหญ่จะดื่มอย่างเดียวโดยไม่ผสม มักดื่มในเวลากลางคืนในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ รองลงมาคือเวลากลางวันในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ส่วนเวลากลางวันจันทร์-ศุกร์และเวลากลางคืน วันจันทร์-ศุกร์ พบในเพศชายเท่านั้น โอกาสในการดื่ม พบว่าทั้งเพศชายและเพศหญิง มักจะดื่มในโอกาสพิเศษ เช่น วันเกิด งานเลี้ยงรุ่น ส่วนใหญ่ใช้บ้านเพื่อนเป็นสถานที่ดื่ม รองลงมา คือ บ้านตนเอง และมักจะดื่มกับเพื่อนมากที่สุด รองลงมาคือ พ่อแม่และญาติพี่น้อง เหตุผลที่นักเรียนเพศชายระบุมากที่สุดคือ เพื่อนชวน/เพื่อรับเข้ากลุ่ม/สังสรรค์ (ร้อยละ 82.0) รองลงมาคือ อยากรู้อยากลอง (ร้อยละ 58.0) ส่วนเพศหญิงทั้งหมดให้เหตุผลว่า เพื่อนชวน/เพื่อรับเข้ากลุ่ม/สังสรรค์ (ร้อยละ 100) รองลงมาคือ อยากรู้อยากลอง (ร้อยละ 42.4) ในด้านปัญหาจากการดื่ม นักเรียนเพศชายระบุปัญหาจากการดื่มแบบเมาหัวราน้ำ คือ ง่วงนอนขณะเรียน (ร้อยละ 40.0) ไปโรงเรียนสาย ไม่ได้ทำการบ้าน ทะเลาะวิวาท/ชกต่อย (ร้อยละ 24.0) และหยุดเรียนเนื่องจากเมาค้าง (ร้อยละ 22.0) ส่วนเพศหญิง คือ ง่วงนอนขณะเรียน (ร้อยละ 48.5) ไม่ได้ทำการบ้าน (ร้อยละ 27.3) และหยุดเรียนเนื่องจากเมาค้าง (ร้อยละ 15.2) (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ลักษณะการดื่มแบบเม้าหัวราน้ำจำแนกตามเพศ (n=83)

ลักษณะการดื่มแบบเม้าหัวราน้ำ	เพศ	
	ชาย n=50 (%)	หญิง n=33 (%)
1. ปริมาณการดื่ม		
3-4 แก้ว	12 (24.0)	12 (36.4)
5-9 แก้ว	22 (44.0)	10 (30.3)
10 แก้วขึ้นไป	16 (32.0)	11 (33.3)
เพศชายดื่มต่ำสุด 4 แก้ว สูงสุด 20 แก้ว		เพศหญิงดื่มต่ำสุด 3 แก้ว สูงสุด 15 แก้ว
2. เกิดขึ้นเมื่อ		
ช่วง 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา	14 (28.0)	0 (0.0)
ช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา	16 (32.0)	8 (24.2)
ช่วง 1 ปีที่ผ่านมา	20 (40.0)	25 (75.8)
3. ความถี่ในการดื่ม		
ทุกสัปดาห์	5 (10.0)	1 (3.0)
2-3 ครั้งต่อเดือน	16 (32.0)	3 (9.1)
ทุกเดือน/เกือบทุกเดือน	2 (4.0)	3 (9.1)
บางเดือน	27 (54.0)	26 (78.8)
4. ชนิดของเครื่องดื่ม (ตอบได้หลายข้อ)		
เบียร์	24 (48.0)	25 (75.8)
เหล้าสี	22 (44.0)	22 (66.7)
เหล้าขาว	15 (30.0)	10 (30.3)
วิสกี้/บรันดี	11 (22.0)	10 (30.3)
ไวน์	10 (20.0)	6 (18.2)
เหล้าเถื่อน/เหล้าพื้นบ้าน/อุ/กระแช่/สาโท	9 (18.0)	11 (33.3)
ชาดองเหล้า/เหล้าจิน/เซียงซุน/เหมาได	7 (14.0)	6 (18.2)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลักษณะการดื่มแบบเมาหัวราน้ำ	เพศ	
	ชาย n=50 (%)	หญิง n=33 (%)
5. เวลาที่ดื่ม		
เวลากลางคืนในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์	30 (60.0)	18 (54.5)
เวลากลางวันในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์	18 (36.0)	15 (45.5)
เวลากลางวัน/กลางคืน จันทร์-ศุกร์	2 (4.0)	0 (0.0)
6. โอกาสในการดื่ม (ตอบได้หลายข้อ)		
วาระพิเศษ เช่น วันเกิด งานเลี้ยงรุ่น	36 (72.0)	29 (87.8)
ช่วงเทศกาลต่างๆ เช่นปีใหม่ สงกรานต์	28 (56.0)	22 (66.7)
งานประเพณี เช่น ขึ้นบ้านใหม่ งานบวช งาน แต่งงาน งานศพ ฉลองเชียร์ฟุตบอลชนะ/อื่น ๆ	15 (30.0)	11 (33.3)
9 (18.0)	3 (9.1)	
7. สถานที่ดื่ม		
บ้านเพื่อน	32 (64.0)	27 (81.8)
บ้านตนเอง	9 (18.0)	6 (18.2)
ร้านอาหาร/ผับ/บาร์	8 (16.0)	0 (0.0)
สวนสาธารณะ/แหล่งท่องเที่ยว/บนรถ	1 (2.0)	0 (0.0)
8. บุคคลที่ดื่มด้วย (ตอบได้หลายข้อ)		
เพื่อน/เพื่อนรุ่นพี่	39 (78.0)	28 (84.8)
พ่อแม่/พี่น้อง/ญาติ	12 (24.0)	12 (36.4)
คนที่บังเอิญไปเจอ	3 (6.0)	0 (0.0)
ดื่มคนเดียว	1 (2.0)	1 (3.0)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลักษณะการดื่มแบบเมาหัวราน้ำ	เพศ	
	ชาย n=50 (%)	หญิง n=33 (%)
9. เหตุผลของการดื่มแบบเมาหัวราน้ำ (ตอบได้หลายข้อ)		
เพื่อนและรุ่นพี่ชวน/เพื่อรับเข้ากลุ่ม/ตั้งสรรค์	41 (82.0)	33 (100.0)
อยากสู้อายกลอง/ค่านิยมของวัยรุ่น	29(58.0)	14 (42.4)
เครียด	20 (40.0)	14 (42.4)
พ่อแม่/พี่น้อง/ญาติชวน	13 (26.0)	7 (21.2)
อกหัก	6 (12.0)	6 (18.2)
ทะเลาะหรือขัดแย้งกับผู้อื่น	5 (10.0)	0 (0.0)
ดื่มเพื่อแก้ปัญหา	2 (4.0)	3 (9.1)
10. ปัญหาจากการดื่ม (ตอบได้หลายข้อ)		
- ปัญหาด้านการเรียน		
ง่วงนอนขณะเรียน	20 (40.0)	16 (48.5)
ไม่ได้ทำการบ้าน	12 (24.0)	9 (27.3)
หยุดเรียนเนื่องจากเมาค้าง	11 (22.0)	5 (15.2)
ไปโรงเรียนสาย	12 (24.0)	3 (9.1)
ผลการเรียนลดลง/ตกซ้ำชั้นเรียน	9 (18.0)	1 (3.0)
- ปัญหาอุบัติเหตุจราจร		
เกิดอุบัติเหตุและบาดเจ็บ	6 (12.0)	0 (0.0)
ถูกจับขณะดื่ม/เมา	4 (8.0)	0 (0.0)
- ปัญหาความรุนแรง		
ทำลายทรัพย์สิน/ทำร้ายร่างกายผู้อื่น	7 (14.0)	0 (0.0)
ทะเลาะวิวาท/ชกต่อย	12 (24.0)	2 (6.1)
- ปัญหาด้านเพศสัมพันธ์		
มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ตั้งใจ	1 (2.0)	0 (0.0)

ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกการดื่มแบบเมาห้าวรำน้า

การสัมภาษณ์เชิงลึก จากนักเรียน 3 ราย พบว่ามีข้อมูลที่สนับสนุนลักษณะของการดื่มแบบเมาห้าวรำน้า ในด้านปริมาณการดื่ม ความถี่ของการดื่ม ช่วงเวลาที่ดื่ม และวิธีการดื่ม ซึ่งมีประเด็นที่เป็นข้อสังเกตในเรื่องของปริมาณ ที่ถือว่าเป็นปริมาณที่มาก ดังที่ให้ข้อมูลว่าดื่มได้ 7-8 แก้ว หรือ 5-6 แก้วเพียงๆ แต่คิดว่าเป็นปริมาณที่ปกติ สามารถดื่มได้ โดยไม่มีผลกระทบใดๆต่อร่างกาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ตรง ที่ดื่มในปริมาณนี้แล้ว แต่ก็สามารถกลับบ้านได้ (การให้ข้อมูลปริมาณการดื่มของนักเรียนนั้น ผู้วิจัยได้นำแก้วตัวอย่างในแต่ละชนิดของเครื่องดื่มให้นักเรียนได้ดูระหว่างการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึก)

“ ผมจะดื่มเป็นบางครั้ง บางเดือนก็ไม่ได้กิน ยิ่งถ้าผมมาโรงเรียน ผมจะบ่ดื่ม แต่ถ้าโรงเรียนหยุดยาวก็จะดื่ม...กินเหล้าแดงผสมโซดาน้ำแข็ง 7-8 แก้ว บ่หนักเท่าครั้งแรก เพราะเจ็ดที่ครั้งแรกอ้วก กินประมาณชั่วโมงก็บ่กลับบ้าน บ่เมาจ้ะรถบ่กลับบ้านได้...ส่วนมากจะกินวันศุกร์แม่แดง (วันศุกร์ตอนเย็น) วันเสาร์ก็กิน แต่วันอาทิตย์จะบ่กิน เพราะต้องไปโรงเรียน วันธรรมดาจะบ่กิน...” (ชาย 1 อายุ 17 ปี)

“วันอาทิตย์จะบ่ค่อยกิน เพราะวันทุก (วันรุ่งขึ้น)ต้องไปเขียนหนังสือ (เรียนหนังสือ)...เคยกินเหล้าเพียงๆ 5-6 แก้ว ควลกับเพื่อน นัดกัน ไปกินวันเสาร์ที่บ้านเพื่อน...ตอนกินเบียร์ กินแก้วโตแก้วมัน (แก้วใครแก้วมัน) แต่พอกินเหล้าเถื่อน จะเวียนแก้ว กินกันคนละแก้วน้อยๆ (แก้วเล็กๆ) บ่ได้ผสมอะหยัง หมดแล้วก็เทใหม่อี้อคนต่อไป จะเชียร์กันตวย ม่วน (สนุก)...” (หญิง 1 อายุ 15 ปี)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกที่สนับสนุนเรื่อง สถานที่ที่ดื่ม บุคคลที่ดื่มด้วย โอกาสของการดื่ม เหตุผลและปัญหาจากการดื่มแบบเมาหัวราน้ำ พบว่า ส่วนใหญ่ดื่มที่บ้านหรือที่พักของเพื่อน และมีประเด็นของสถานที่ที่ดื่มที่น่าสนใจจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่พบว่า พ่อรู้ว่าดื่ม และเตือนว่าอย่าดื่มมาก หากจะดื่มมากให้พาเพื่อนมาดื่มที่บ้านตนเอง

ด้านบุคคลที่ดื่มด้วย ส่วนใหญ่ชอบดื่มกับเพื่อนหรือเพื่อนรุ่นพี่ โดยให้เหตุผลว่าเพื่อนชวน หรือสังสรรค์กับเพื่อน นอกจากนี้ยังให้ข้อมูลโอกาสที่จะมีการดื่มปริมาณมากๆ ในช่วงของเทศกาลต่างๆ เช่น สงกรานต์ และเทศกาลขึ้นปีใหม่ ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดื่ม คือ เกิดอาการง่วงซึม ไม่ได้ทำการบ้าน รวมถึงการทะเลาะวิวาทด้วย

“ นึกกันไปกินที่ บ้านเพื่อนวันเสาร์... พ่อรู้ว่ากินเหล้า แต่บ่เคยตี (ไม่เคยตี) แต่จะเตือนว่า ถ้ากินจะไปกินจนเมา ถ้าจะกินน้กแต่ๆ (หากจะกินมากจริงๆ) ฮื้อป่าเพื่อน (ให้พาเพื่อน) มากินที่บ้าน ห้ามไปกินต้งนอก (ข้างนอก)...เวลากิน แล้วบ่ได้ทำการบ้าน (การบ้าน) ก็มี...”

(หญิง 1 อายุ 15 ปี)

“เวลาไปกิน ตอนี่รุ่นปีจวน พอไปถึงมีตังที่ฮื้อจ๊ก ละก็บ่ฮื้อจ๊ก (มีทั้งฮื้อจ๊กและไม่ฮื้อจ๊ก) เพราะบางครั้งรุ่นปีจะเป็นคนจวนเขา มา ถ้าคนที่บ่ฮื้อจ๊กเป็นรุ่นปี ก็ฮื้อจ๊กว่า ฮ้าย (พี่) แต่ถ้าเป็นรุ่นเดียวกัน ก็ฮื้อจ๊กว่า เปื่อน (เพื่อน) มันเป็นธรรมเนียมในวงเหล้า...กินน้กๆ แล้วจะง่วงซึม เลยก้อยจะกินวันที่จะต้องไปโรงเรียน...” (ชาย 1 อายุ 17 ปี)

“วัยรุ่นจะกินเหล้าัน้กๆ เพราะสังสรรค์กับเพื่อน กินตอนมีงานเทศกาลต่างๆ เช่น สงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่หรือเคียด...บ่เคย (ไม่เคย) นึกจะกินคนเดียว ส่วนใหญ่จะกินตวยเปื่อน (ดื่มกับเพื่อน) หรือรุ่นปีมาจวน ถ้าบ่ฮื้อจ๊กก็บ่อยากไป มีบางครั้งเหมือนกันที่บ่ฮื้อจ๊ก มาเจอกันละกินตวยกัน (แล้วกินด้วยกัน)...เคยมี(เคยมี) ประสบการณ์เห็นคนที่กินน้กๆตอนปีใหม่ (สงกรานต์) ที่ผ่านมา เมาแล้วมาหาเรื่องเฮา (เรา) จะตีเฮา (ตีเราหรือทะเลาะวิวาทชกต่อย) เมาแล้วฮื้อบ่ฮื้อเรื่อง (พูดไม่รู้เรื่อง) อารมณ์รุนแรง เขาหาเรื่อง (เสาะแสวงหาแต่เรื่อง)...” (ชาย 2 อายุ 15 ปี)

3.2 ความหมายของการดื่มน้ำแบบเม้าหราน้ำ

นักเรียนได้ให้ความหมายของการดื่มน้ำแบบเม้าหราน้ำไว้แตกต่างกัน ในหลายประเด็น เช่น สติ อารมณ์ อาการทางกายและปริมาณในการดื่มน้ำ ซึ่งส่วนใหญ่ นักเรียนจะให้ความหมายในเรื่องของสติมากที่สุด เช่น เมาไม่รู้สีกตัว เมาแล้วไม่รู้เรื่อง เมาแบบไร้สติ และเมาแล้วทำอะไรโดยไม่คิด เป็นต้น ทางด้านอารมณ์ คือ กินแล้วพาล ชุนเฉียว หรือควบคุมตัวเองไม่ได้ ส่วนทางด้านกาย เช่น ไปไหนไม่ได้ ต้องพุง หมดสภาพและไม่มีแรง รวมทั้งนักเรียนได้ให้ความหมายในเรื่องของปริมาณ คือ เป็นการดื่มน้ำแบบไม่รู้จักพอ ดื่มน้ำมาก ดื่มน้ำทุกวันครั้งละมากๆ ดื่มน้ำแบบคนสิ้นคิด และดื่มน้ำเข้า เย็น นอกจากนี้ นักเรียนบางส่วนยังมีทัศนคติต่อการดื่มน้ำแบบเม้าหราน้ำ ว่าเมื่อเมาแล้วเหมือนสุนัขและสังกรรม์เกียจ ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การให้ความหมายของการดื่มน้ำแบบเม้าหราน้ำ

ลำดับ	ความหมาย	จำนวนผู้ให้ความหมาย(%)
1	เมาไม่รู้สีกตัว/เมาแล้วไม่รู้เรื่อง/เมาแบบไร้สติ/กินแล้วหมดสติ/เมาแล้วฟังภาษาคนไม่รู้เรื่อง/พูดไม่รู้เรื่อง/พูดเสียงดัง/ไววาย	85 (45.5)
2	เมาแล้วทำอะไรโดยไม่คิด/ตัดสินใจเร็ว/จำเหตุการณ์ไม่ได้	27 (14.4)
3	ดื่มน้ำแบบไม่รู้จักพอ/ดื่มน้ำมาก/ดื่มน้ำทุกวันครั้งละมากๆดื่มน้ำแบบคนสิ้นคิด/ดื่มน้ำเข้า เย็น ดื่มน้ำเรื่อยๆ/ดื่มน้ำแบบไม่บันยะบันยัง	19 (10.2)
4	ไปไหนไม่ได้/ต้องพุง/นอน/หมดสภาพ/ไม่มีแรง	19 (10.2)
5	กินแล้วพาล/ชุนเฉียว/ควบคุมตัวเองไม่ได้/ทำร้ายผู้อื่น/ชกต่อย	17 (9.1)
6	ตาลายมองอะไรเบลอ/การรับรู้ช้าลง/ง่วงซึม/เมาแล้วปวดหัว คลื่นไส้/อาเจียน เมาค้าง	16 (8.5)
7	ติดเหล้า หมดมุ่นอยู่กับการดื่มน้ำ/เมาเหมือนสุนัข/สังกรรม์รังเกียจ	4 (2.1)
รวม		187 (100.0)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้สัมภาษณ์ 3 คน ได้ให้ความหมายของการดื่มแบบเมาหัวราน้ำ ที่สอดคล้องกับข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ในประเด็นของสติ เช่น การดื่มแล้วขาดสติ ไม่รู้สึกตัว ไม่รู้ว่าทำอะไรไปบ้าง ส่วนปริมาณในการดื่มนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นปริมาณที่มาก เช่น กินเพียงๆ 12-13 แก้ว หรือกินประมาณ 10 แก้วขึ้นไป หรือประมาณครึ่งขวด ด้านอารมณ์ที่แสดงให้เห็นว่า เมื่อดื่มมากๆแล้วจะควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้ เช่น ดื่มแล้วพาล ชอบหาเรื่อง ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์เล่าถึงประสบการณ์ที่พบเจอในช่วงเทศกาลสงกรานต์ที่ผ่านมา

“ ความหมาย กินแล้วขาดสติ บ่อยๆทำอะไรยังไป ” “ กินเพียงๆ 12-13 แก้ว ” “ กินแต่ละครึ่ง กิน 4 แก้ว ” (ชาย 1 อายุ 17 ปี)

“ เมาหัวราน้ำ ต้องกินหนักๆซักประมาณ 10 แก้วขึ้นไป ถ้าเบียร์ 10 แก้ว กำลังจะเมา แต่ถ้าเป็นเหล้าเถื่อน จะประมาณ 5 แก้ว ก็เมาแล้ว...คนที่กินหนักๆ แล้วมาหาเรื่อง อย่างปีใหม่ (สงกรานต์) ที่ผ่านมา เขาจะกินตั้งแต่วันที่ 9-15” หรือ “ ขึ้นปีใหม่ 30 31 เขาก็กินเหล้ากันนัก...วัยรุ่นบางคนจะกินเหล้าแบบเมาหัวซุกหัวตั้งเพราะว่าเครียด...” (ชาย 2 อายุ 15 ปี)

“เมาหัวราน้ำ เป็นเมาแบบไม่มีสติ บ่อยๆทำอะไรยังไปรู้สึกตัว”หรือ “กินเหล้าคนเดียวประมาณแก๊งขวด (ครึ่งขวด).....” (หญิง 1 อายุ 15 ปี)